Hiv en verzekeringen: Unia roept op om een einde te maken aan onaanvaardbare praktijken

13/10/2026

Mensen die leven met hiv botsen nog steeds op ongerechtvaardigde hindernissen wanneer zij een verzekering willen afsluiten. En dit ondanks een levensverwachting die vergelijkbaar is met die van hiv-negatieve personen. In een aanbeveling roept Unia op om het wettelijk kader aan te passen zodat het eindelijk aansluit bij de huidige medische realiteit.

***"Verzekeringen raken rechtstreeks aan de uitoefening van fundamentele rechten. De gevolgen van een weigering of van disproportionele voorwaarden reiken veel verder dan de contractuele relatie tussen verzekeraar en klant. Soms komt daardoor de toegang tot een woning, een gezinsproject of een professionele activiteit in het gedrang",* aldus Els Keytsman De Ronne, directeur van Unia.**

Grote medische vooruitgang, maar verzekeringspraktijken blijven achter

België behoort wereldwijd tot de koplopers op het vlak van hiv-screening en -behandeling. Mensen die leven met hiv hebben vandaag een levensverwachting die vergelijkbaar is met die van hiv-negatieve personen. Toch worden zij bij de toegang tot bepaalde verzekeringen nog steeds geconfronteerd met aanzienlijke premietoeslagen, uitsluitingen of zelfs weigeringen van dekking.

Volgens Unia zijn dergelijke praktijken disproportioneel in het licht van de recente bevindingen van Sciensano, de wetenschappelijke gegevens die werden aangeleverd door gespecialiseerde organisaties en de expertise van de hiv-referentiecentra.

“*Hiv is een goed controleerbare chronische aandoening. Toch zijn verzekeringsbeslissingen nog te vaak gebaseerd op een achterhaald beeld van hiv. Daarom hebben we een medische modelbrief opgesteld waarmee artsen de actuele gezondheidstoestand en prognose van hun patiënt kunnen toelichten. Een goed behandelde hiv-infectie rechtvaardigt medisch geen premietoeslag of weigering,*” zegt Jelle Visser, arts en hoofd van het Hiv-Referentiecentrum van het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

Het Belgische en internationale recht verbiedt verschillen in behandeling die niet objectief en proportioneel kunnen worden gerechtvaardigd. Die bescherming geldt eveneens voor mensen die leven met hiv op het vlak van verzekeringen.

De verborgen kant van het probleem: stilte en onderrapportering

Het aantal meldingen dat Unia ontvangt blijft beperkt tot een twintigtal in de afgelopen vijf jaar. Sensoa - het aanspreekpunt voor mensen die zich omwille van hun hiv-status gediscrimineerd voelen - kreeg de voorbije

vijf jaar 75 vragen van mensen die leven met hiv of professionals over verzekeringen. De meeste gaan over hogere premies bij schuldsaldoverzekeringen of uitsluitingen bij hospitalisatieverzekeringen.
Een deel van het probleem blijft onder de radar omdat het voor betrokkenen vaak moeilijk is om na te gaan op welke gegevens verzekeraars zich precies baseren bij het bepalen van premietoeslagen of het weigeren van dekking. Hoewel verzekeraars wijzen op de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen dergelijke beslissingen, blijkt dat in de praktijk vaak een zware en complexe procedure voor individuele aanvragers.

"*We hopen dat de aanbeveling van Unia de verzekeringswereld wakker schudt. We leven niet langer in de vorige eeuw. Verzekeraars kunnen zich niet langer verschuilen achter verouderde gegevens om bij mensen met hiv excessieve meerpremies aan te rekenen. De medische wereld evolueert, wanneer nemen de verzekeringsmaatschappijen hun verantwoordelijkheid op?*" benadrukt Nico Bogaerts, directeur Sensoa.

Concrete aanbevelingen

Om deze discriminatie te beëindigen en gelijke toegang tot verzekeringen te garanderen, roept Unia de federale overheid op om de huidige voorwaarden te herzien door:

- premietoeslagen, uitsluitingen en weigeringen die verband houden met hiv te verbieden wanneer de medische situatie objectief geen verschil in behandeling meer rechtvaardigt;
- de transparantie- en motiveringsverplichtingen voor verzekeraars te versterken;
- verplicht systematisch bij elke voorstel tot premieverhoging of weigering in verband met een handicap de elementen (statistische referenties, studies en andere) door te geven waarop de verzekeraar zijn beslissing heeft gebaseerd, vergezeld van een toelichtende brief

Een aanbeveling opgebouwd met expertise uit het werkveld

Deze aanbeveling kwam tot stand dankzij de expertise en bijdragen van verschillende organisaties en specialisten die actief zijn in de strijd tegen hiv en de ondersteuning van mensen die leven met hiv. Unia dankt in het bijzonder Sensoa, het Instituut voor Tropische Geneeskunde/Hiv-referentiecentrum Antwerpen, Ex Aequo en La Plateforme (voorheen Plateforme Prévention Sida) voor hun waardevolle bijdrage.

Lees de aanbeveling

Perscontacten

- Unia: Anne Salmon - 0478 90 44 27 - anne.salmon@unia.be
- Sensoa: Boris Cruyssaert - 0486 10 91 43- boris.cruyssaert@sensoa.be
- Instituut voor Tropische Geneeskunde (voor Jelle Visser, hoofd hiv-referentiecentrum): Anna Dams - 0477 45 88 38 - adams@itg.be

Meer informatie voor mensen die leven met hiv

- Sensoa: allesoverseks.be voorziet een pagina speciaal voor mensen die leven met hiv en verzekeringen. Daar kunnen zij een toolkit vinden met een modelbrief en wetenschappelijke argumentatie waarmee zij hun aanvraag van bij start sterk onderbouwd kunnen indienen.
- Instituut voor Tropische Geneeskunde : Hiv-opvolging | Institute of Tropical Medicine
- Vlaams Patiëntenplatform: : Chronische ziek en een schuldsaldoverzekering? Dat kan! | Vlaams Patienten Platform